

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Matias Ojalehdon puhe maakuntapäivillä 2.11.2021

Arvon maakuntapäivien osallistujat,

Olette tervetulleita tähän toiseen päivään. Ja kiitokset eiliselle iltavastaanotolle osallistuneille. Ette usko, kuinka mukavaa oli nähdä ja jututtaa maakunnan ihmisiä livenä liki kahden vuoden tauon jälkeen. Saimme ylpeänä esitellä uusia tyylikkäitä tilojamme samalla, kun juhlimme 90-vuotisjuhlia. Kiitokset kaikista muistamisista ja kauniista sanoista täyttäessämme pyöreitä.

Tässä yhteydessä haluan kiittää myös eilisistä historiikeista, joissa oli paljon uutta ja mielenkiintoista maakuntaliitosta, kesäyliopistosta ja meidän yhteisestä taipaleestamme. Ja lämpimät onnittelut nuorelle seitsenkymmppiselle kesäyliopistolle!

Hyvät ystävät,

Kuntien murroksesta riittää nyt keskusteltavaa. Eilen aiheena oli TE-palveluiden uudistus ja tänään aamulla vuorossa on toinen jättimäinen uudistus, sote-palveluiden uudistuminen. Päivällä kuulemme energiamurroksesta, jossa Pohjois-Pohjanmaa on valtakunnan mittakaavassa aivan keskeinen toimija.

Katsoin eilen neljän vuoden takaisia maakuntapäivien avaussanojen muistiinpanoja. Silloin olin täysin vakuuttunut, että uusista maakunnista olisi päätetty ja maakuntavaalit olisi pidetty jo aikoja sitten. Ajattelin, että monialaiset maakunnat alkaisivat olla jo hyvässä vauhdissa, mutta aivan hyvin ehdimme juhlavuotta viettämään.

Nyt aluevaalit kolkuttavat ovella, mutta maakuntaliitot jatkavat toimintaansa ainakin toistaiseksi tutuilta pohjilta. Toki eilinen ministerin juhlapuhe nostatti toiveita monialaisista maakunnista ja se olisi kyllä enemmän kuin toivottavaa. Suurimmalla osalla suomalaisista on yhteiskunnan päätöksentekoaikojen suloisesti sekaisin. Maakuntavaltuustot, aluevaltuustot, hyvinvointivaltuustot ja muut vastaavat nimitykset kuulostavat lähinnä ylimääräisiltä hallinnon tasoilta.

Yksi tärkeimmistä Pohjois-Pohjanmaan liiton tehtävistä on toimia alueen kuntien ja koko Pohjois-Suomen äänitorvena ja edunvalvojana kansallisessa ja EU-tason päätöksenteossa. Seuraava maakuntia koskeva suurempi lakimuutos voi olla maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen, jossa meidän yhteistä ääntämme tarvitaan. Lain valmistelun yhteydessä on aivan välttämätöntä tuoda julki niitä positiivisia seikkoja, mitä maakuntakaavalla on saatu aikaan. Kuntarajoja ylittäviä suurhankkeita, kuten tuulivoimapuistoja, olisi ollut erittäin vaikea toteuttaa ilman maakunnallista panosta. Paras osaaminen ja alueen tuntemus on täällä maakunnassa, ei Helsingissä tai ympäristöministeriössä. Päätösvallan siirtyminen ympäristöministeriöön ei ole vähimmäissäkään määrin Pohjois-Suomen etu.

Olemme viime aikoina kuulleet positiivisia uutisia Haapaveden bioenergiailaitoksen ja Pyhäjärven kaivoksen hyödyntämisestä energian tuotantoon ja varastointiin. Ministeri Lintilän ansiosta saimme 65 miljoonaa euroa kansallista tukirahaa näihin hankkeisiin. Tulevaisuudessa edullinen ja puhdas energia on entistäkin tärkeämpi osa, kun teollisia investointeja alueelle houkutellessaan. Pohjois-Pohjanmaata on rakennettu vuosisadan aikana ensin vesivoimalla joet valjastamalla ja sitten

turpeella. Nyt panostamme tuulivoimaan ja ehkä Pyhäjoelta saadaan lähitulevaisuudessa myös ydinsähköä. Oma sähköntuotanto on aivan ratkaisevassa roolissa, kun houkutellaan datakeskuksia tai vetyteknologiaan nojaavia ja muita energiantensitiivisiä aloja maakuntaamme. Mutta yksi haaste meillä on edessä. Miten asukkaiden silmissä säilyy tuulivoiman hyväksyttävyyttä, jos voimaloita alkaa tulla todella suuria määriä? Ja ehkä vielä suurempi riski liittyy siihen, miten voimalinjoja vedetään ja miten niitä korvataan maanomistajille? Näitä kysymyksiä meidän olisi hyvä paikallisestikin pohtia.

Hyvät ystävät,

Meillä on maakuntaliiton päätöksenteossa nyt neljän vuoden ajan toiminut yksi yhtenäinen Pohjois-Pohjanmaa-puolue. Viikon päästä hyppäävät remmiin uudet päättäjät. Haluan tässä yhteydessä kiittää kuluneista vuosista kaikkia sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita sekä viranhaltijoita että luottamushenkilöitä. 12 vuotta erilaisissa maakunnan tehtävissä on opettanut montakin asiaa, mutta yksi on ylitse muiden: harvaan asutun Pohjois-Suomen menestymisen ehto on yhteistyökyky. Toivon sydämeni pohjasta, että tällainen yhteinen sävel soisi jatkossakin!

Vielä kerran, olette lämpimästi tervetulleita, nauttikaa päivän ohjelmasta ja laadukkaista esityksistä!